



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

Competitivi împreună



# Asistență Medico-socială Integrată

Producător: SC Indeco Soft SRL

Coordonatori: Adrian MOLDOVAN  
Sorin POP  
FOTO: Adrian MOLDOVAN  
ISSN 2602-0696



# Asistență Medico-socială Integrată



Scanare documente, formulare

Ajutoare de urgență

Siguranță



Gestiune tutelară

Recuperare cognitivă

Formulare



Harta socială

Locuiri

Anchetă la

Venitu

# Cuprins

- 1. FAMILIA - Asistență Medico-socială Integrată stimuLând Îmbătrânirea Activă ..... 4
- 2. GIS, Date Satelitare și inovare în Asistența Socială ..... 5
- 3. Eficientizarea activității asistenților sociali prin intermediul sistemelor informatice ..... 8
- 4. Model de intervenție în familii sărace .....11
- 5. Instrumente IT în domeniul Asistenței Sociale .....12
- 6. Importanța serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice .....13
- 7. Conflictelor. Elemente în rezolvarea conflictelor .....15
- 8. Devianță și control social .....20



## ***fAMILIA - Asistență Medico-socială Integrată stimuLând Îmbătrânirea Activă***

**Obiectivul general** al proiectului constă în cercetarea industrială în scopul acumulării de noi cunoștințe, adoptării de tehnologii și validării tehnologice a conceptelor și modulelor dezvoltate în cadrul proiectului în vederea dezvoltării unui produs în domeniul socio-medical, cu componente inovatoare și furnizării către clienții finali a unor servicii noi pe piața românească.

**fAMILIA** este un sistem de integrare a soluțiilor de eSănătate, a aplicațiilor sociale și socio-medicale, care are potențialul de a deveni un standard național în domeniu, cu perspective de integrare la nivel comunitar. Acest rezultat inovativ și unic pe piața românească are potențialul de a se transforma într-un sistem disruptiv, ce aduce beneficii la nivelul întregii societăți românești.

Proiectul, care are o durată de 36 de luni, este co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Competitivitate 2014-2020, Axa Prioritară 2 „Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă”, Obiectiv specific 2.2. „Creșterea contribuției sectorului TIC pentru competitivitatea economică”, Acțiunea 2.2.1. „Sprijinirea creșterii valorii adăugate generate de sectorul TIC și a inovării în domeniu prin dezvoltarea de clustere”, în baza Contractului de finanțare nr. 47 din 03.08.2017, semnat cu Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene (MDRAPFE), în calitate de Autoritate de Management, și Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Competitivitate.

Valoarea totală a proiectului este 3.168.487,34 lei, din care asistența financiară nerambursabilă este de 2.241.852,80 lei.



## GIS, Date Satelitare și inovare în Asistența Socială

Sorin Pop

Asistența socială este un domeniu într-o continua transformare. Gestionând persoanele cele mai dezavantajate din punct de vedere economic și social, confruntându-se întotdeauna cu sărăcia bugetelor și probleme de subzistență, asistența socială poate alocă puține eforturi în domeniul inovării.



Asistența socială a evoluat de-a lungul timpului, odată cu așezările umane și, în principal cu orașele. Dacă primele orașe puteau fi private ca **"Orașul Piață"** - orașul în care agricultorii și micii meșteșugari își desfășeau produsele. Orașul piață, deși încă prezent în societatea actuală, nu abordează problematica socială. Protecția și beneficiile sociale sunt practic inexistente, neimportante. Orașul Piață este structura minim funcțională pentru desfacerea de bunuri, un loc de întâlnire a cererii și ofertei și nimic mai mult.

Orașele au evoluat spre **"Orașul Fabrică"** odată cu era industrială. Acest oraș este bazat pe co-existență, pe productivitate, într-o abordare top-down, în care omul e privit ca o resursă ușor de disponibilizat. Este orașul lovit profund de automatizare, unde locurile de muncă sunt afectate de fiecare pas al evoluției tehnologice. Aici au început activitățile importante de asistență socială, asociate cu riscurile profesionale, pierderea locurilor de muncă, retragerea din activitate, etc.



Orașul 3.0 sau **"Orașul ca un Birou"** este cel care a contribuit la dezvoltarea economică semnificativă a centrelor urbane. Problemele sociale s-au diversificat, iar abordarea clasică de servicii sociale nu mai face față. Antreprenori sau profesioniști care își încearcă norocul și capacitatea de a genera un business se văd puși în fața unui eșec statistic (70% din inițiativele antreprenoriale eșuează în primii 2 ani). În acest context, este necesară o redesenare a asistenței, o abordare complexă, care ține cont de pregătirea și impactul social al activității unei persoane.

Este contextul în care abordarea socială trebuie îmbinată cu stimularea inițiativelor antreprenoriale și a inovării. Exemple pozitive în acest sens vin din zona scandinavă, unde antreprenorii beneficiază de venituri medii garantate pe perioada de începere a afacerii, precum și în cazul în care afacerea nu funcționează din cauze exclusiv externe.

Orașul 4.0 este mai degrabă **"Orașul ca o Scenă"**, orașul în care elementele de quadruple helix se îmbină armonios în cadrul unui șir de evenimente sociale, culturale, de business și antreprenoriat, de incubare și accelerare de business. Este orașul în care lucrurile se întâmplă, orașul care atrage și păstrează talentul creativ. Este orașul în care se întâmplă cu adevărat inovare socială, iar antreprenorii sociali și eco-antreprenorii prosperă. Este, din nou, un loc de întâlnire pentru minți creative, antreprenori, cercetători, oameni cu inițiativă, lideri, influenceri și artiști.

Transformarea orașelor în această direcție a început deja. Pentru a ține pasul, orașele de azi se văd nevoite să reinventeze conceptul de asistență socială. Reinventarea presupune o cunoaștere foarte bună a situației din teren, o clusterizare a orașelor bazată pe specificul social și pe impulsivitatea cetățenilor spre ieșirea din zona de confort pentru evoluție personală și de grup.

Înțelegerea socială a orașului presupune, pe de o parte cunoașterea problemelor fiecărei zone specifice a orașului, coroborată cu o înțelegere socială, geografică și urbanistică a orașelor. Evoluția teritorială, adesea în Europa de Est, și în special în România generează noi probleme sociale. În ciuda faptului că în numeroase orașe există punți de sărăcie cunoscute, adesea asociate unor minorități dezavantajate, o analiză atentă a zonelor de dezvoltare și a zonelor cu probleme sociale.

Realizarea hărților sociale, bazate pe analiza trans-disciplinară relevă aspecte interesante în ceea ce privește distribuția spațială a problemelor sociale.



În mod evident, există o corelație a volumului ajutoarelor cu dimensiunea populației, remarcându-se un număr mai mare a acestora în cartierele / zonele populate (raportat la datele statistice – grid de populație de 1 km conform recensământului din anul 2011). Cu toate acestea, se observă că în zonele verzi ale orașelor, numărul de persoane beneficiare de asistență socială este mult mai mic decât în zonele private de spații verzi.

Zonificarea socială poate fi privită ca un concept nou în planificarea urbană. Poate fi, pe de o parte pornită de la tradiționalele ”cartiere”, nedefinite din punct de vedere reglementativ, sau poate viza zone definite în planurile urbanistice (acele Unități Teritoriale de Referință).



Orașul poate fi privit și din punctul de vedere al zonelor funcționale, din perspectivă educațională ori a infrastructurilor și planurilor de mobilitate.

Pornind de la o analiză teritorială a aspectelor sociale, pot fi adaptate și dezvoltate strategii de dezvoltare durabilă pe componente socio-medice, cu o atenție sporită direcționată către persoanele dezavantajate și cu o prioritarizare a rezolvării problemelor sociale din fiecare unitate de referință în parte.

Utilizarea imaginilor satelitare poate oferi o dimensiune suplimentară analizei teritoriale și sociale, întrucât utilizarea acestor date contribuie la identificarea unor potențiale surse de probleme, precum factori alergeni, cantitatea de radiație solară, particule poluante, umiditate relativă. Estimarea stării reale de sănătate a vegetației urbane și a cantității acesteia în lunile extreme de secetă și iarnă pot influența starea de sănătate a populației.

\*Sursa imaginilor : Wikimedia Commons și ASISOC FAMILIA

# Eficientizarea activității asistenților sociali prin intermediul sistemelor informatice

Sebastian Zoicaș

În conformitate cu legislația în vigoare, pentru soluționarea cererilor de acordare a diferitelor tipuri de beneficii sociale (ajutorul social, alocația pentru susținerea familiei, ajutorul pentru încălzirea locuinței), în vederea verificării informațiilor declarate de titular privind veniturile supuse impozitului pe venit, primarul solicită organului central fiscal în a cărei rază teritorială se află situată primăria eliberarea unui document care să ateste situația veniturilor persoanelor din familia/famiile solicitantă/solicitante, în conformitate cu art. 69 alin. (4) și (5) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit prevederilor Ordinului nr. 2632/2016, Ministerul Finanțelor Publice, prin Agenția Națională de Administrare Fiscală, a extins utilizarea sistemului informatic PatrimVen prin punerea la dispoziția autorităților și instituțiilor publice din administrația publică centrală și locală în vederea furnizării de servicii pentru realizarea măsurilor cuprinse în Planul integrat pentru simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor, parte a Strategiei României pentru consolidarea administrației publice 2014 - 2020. Utilizarea acestui sistem informatic de către instituțiile publice se face în baza unui protocol de aderare, care include lista serviciilor disponibile din cadrul sistemului.

Sistemul informatic PatrimVen asigură autorităților/instituțiilor publice înrolate următoarele beneficii:

- ✓ comunicarea interinstituțională prin mijloace electronice de transmitere la distanță;
- ✓ reducerea deplasărilor contribuabililor între instituții;
- ✓ eficientizarea timpului de lucru;
- ✓ economisirea resurselor financiare și materiale;
- ✓ utilizarea resurselor umane care eliberează diverse categorii de înscrisuri (certIFICATE fiscale, adeverințe de venit etc.) către alte activități îndreptate spre creșterea calității serviciilor oferite contribuabililor.

În cadrul sistemului PatrimVen sunt disponibile următoarele servicii:

**BĂNCI** - Serviciul constă în consultarea și transmiterea datelor de identificare a instituției de credit unde persoana are sau a avut calitatea de titular de cont.

- metoda interogare masivă - solicitare cu mai multe CNP-uri în format PDF semnat cu XML atașat, răspunsul furnizat fiind în același format;

**CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI SOCIALE** - Serviciul constă în consultarea și transmiterea de informații din declarațiile D112, privind angajatorul, venitul și contribuțiile de asigurări sociale reținute de acesta pentru persoana fizică.

- metoda interogare masivă - cerere cu mai multe CNP-uri în format PDF semnat cu XML atașat, răspunsul furnizat fiind în același format;

**INFORMAȚII DESPRE VENITURILE LUNARE** - Serviciul constă în transmiterea informațiilor privind cuantumul și natura veniturilor realizate lunar, pe fiecare sursă de venit, de către persoana fizică. Metoda interogare masivă - cerere de obținere a datelor pentru mai multe CNP-uri, în format PDF semnat cu XML atașat.

- metoda interogare masivă - cerere cu mai multe CNP-uri în format PDF semnat cu XML atașat, răspunsul furnizat fiind în același format;

INFORMAȚII DESPRE VENITURILE ANUALE DIN ULTIMII ANI FISCALI - Serviciul constă în consultarea și transmiterea informațiilor privind cuantumul și natura veniturilor realizate în ultimii ani fiscali, pe fiecare sursă de venit, de către persoana fizică.

- metoda interogare masivă - cerere cu mai multe CNP-uri în format PDF semnat cu XML atașat, răspunsul furnizat fiind în același format;

BUNURI (CLĂDIRI, TERENURI, VEHICULE) - Serviciul constă în consultarea și transmiterea datelor privind clădirile, terenurile și vehiculele aflate în proprietatea unei persoane fizice, furnizate de unitățile administrativ-teritoriale conform legii.

- metoda interogare masivă - cerere cu mai multe CNP-uri în format PDF semnat cu XML atașat, răspunsul furnizat fiind în același format;

ADEVERINȚA DE VENIT (ANUAL) - Serviciul constă în transmiterea adeverințelor de venit pentru persoanele fizice. Adeverințele de venit conțin informații privind cuantumul și natura veniturilor obținute de persoană, din toate sursele, într-un an fiscal.

- metoda interogare masivă - cerere de obținere adeverințe venit pentru mai multe CNP-uri în format PDF semnat cu XML atașat, răspunsul furnizat fiind în același format;

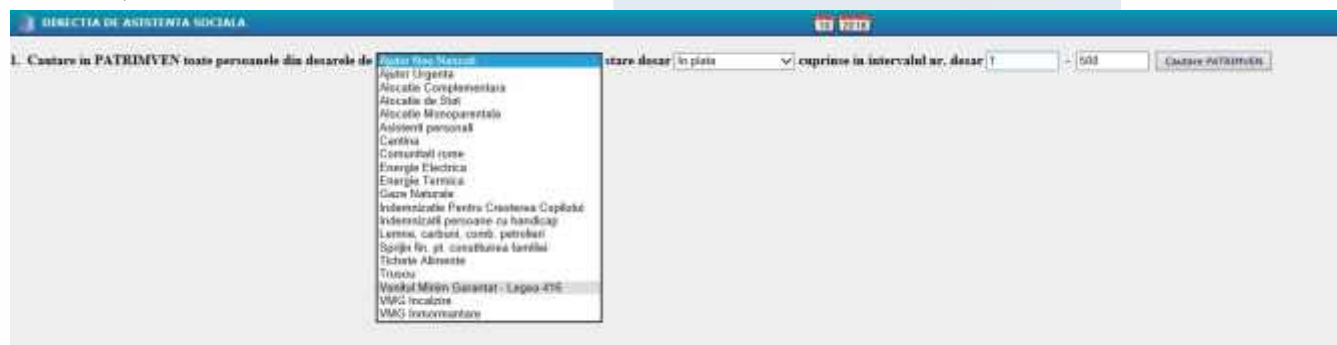
Verificarea individuală a solicitanților de beneficii sociale în cadrul sistemului PatrimVen implică un consum mare de resurse, asistenții sociali pierzând lunar mult timp pentru a efectua aceste verificări, timp care ar putea fi folosit pentru alte activități care nu pot fi automatizate prin intermediul unui sistem informatic: stabilirea modalităților concrete de acces la prestații și servicii specializate de asistență socială pe baza evaluării nevoilor identificate, sesizarea și evaluarea problemele socioumane din comunitatea respectivă, întocmirea anchetelor sociale.

Pentru eficientizarea activității asistenților sociali, în cadrul sistemului informatic ASISOC a fost implementat mecanismul de generare a interogărilor masive, pentru anumite categorii de beneficiari de ajutoare sociale.

Interogările masive ce urmează a fi generate au fost grupate în 2 secțiuni, conform specificațiilor tehnice solicitate de integrarea cu serviciul PatrimVen:

- ✓ generarea formularului F2201 pentru: informații despre bănci, contribuții de asigurări sociale, informații despre veniturile anuale, informații despre bunuri (clădiri, terenuri, vehicule)
- ✓ generarea formularului F3101 pentru generarea adeverințelor de venit anuale cuprinzând cuantumul și natura veniturilor obținute într-un an fiscal.

Astfel, asistentul social logat în aplicație, va avea posibilitatea să genereze, în funcție de necesități, formularele (F2201 sau F3101) în format .xml, pentru o anumită categorie de beneficiari.



Pentru generarea formularului F2201, se vor selecta informațiile solicitate:

The screenshot shows the 'Lista rapoarte PATRIMVEN' interface. The 'Generare F2201' radio button is selected. The 'Motivul solicitarii' dropdown menu is set to 'Asistența socială'. There are four rows of radio buttons for 'Da' and 'Nu' options, corresponding to 'Informații despre bunuri', 'Informații despre venituri cu sume', 'Informații despre venituri', and 'Informații despre bunuri'. A 'Generează fișier XML' button is visible at the bottom.

Pentru generarea formularului F3101, utilizatorul va avea posibilitatea de selecție a anului fiscal pentru care se solicită adeverințele de venit. Se pot solicita adeverințe pentru ultimii cinci ani calendaristici:

The screenshot shows the 'Lista rapoarte PATRIMVEN' interface. The 'Generare F3101' radio button is selected. The 'Document solicitat' dropdown menu is set to 'Adeverința'. The 'Anul' text box contains '2018'. The 'Motivul solicitarii' dropdown menu is set to 'VERIFICARI'. A 'Generează fișier XML' button is visible at the bottom.

Formularele F2201 respectiv F3101, generate din aplicația ASISOC vor fi semnate electronic (cu ajutorul unui dispozitiv tip token) de către asistentul social, prin intermediul soft-ului [DUKIntegrator](#), pus la dispoziție de către ANAF.

Fișierele rezultate, semnate electronic, vor fi încărcate pe portalul <https://epatrim.anaf.ro/>. Autentificarea în cadrul portalului realizându-se pe baza unui certificat digital, emis pentru fiecare utilizator cu drept de interogare în PatrimVen.

După procesarea solicitărilor încărcate în cadrul sistemului, din secțiunea Vizualizare răspunsuri sau solicitări ANAF, asistenții sociali vor avea posibilitatea de descărcare a răspunsurilor aferente solicitărilor depuse.

Pentru fișierele F2201 încărcate, răspunsurile furnizate de sistemul PatrimVen, având denumirea F2202, se obțin în format .pdf cu xml atașat, conțin informații din ultimii 2 ani calendaristici și vor putea fi introduse în aplicația ASISOC.

Pentru fișierele F3101, răspunsul va fi returnat sub forma unui fișier F3102.pdf ce are atașat un fișier .xml cu toate informațiile solicitate și un număr de adeverințe de venit, egal cu numărul de CNP-uri din solicitare.

În concluzie, dezvoltarea și implementarea unor sisteme informatice eficiente, precum și asigurarea interoperabilității acestora (ASISOC-PatrimVen), asigură un plus de eficiență în desfășurarea activității de asistență socială în următoarele direcții:

- *Reducerea costurilor la nivelul instituției*, prin optimizarea fluxurilor de documente, reducerea numărului de formulare pretipărite și înlocuirea lor cu documente generate de sistem;
- *Creșterea productivității muncii asistenților sociali*, prin eliminarea operațiunilor redundante de introducere a datelor primare, scurtarea timpilor necesari investigării și documentării pentru rezolvarea solicitărilor ;
- *Îmbunătățirea modului de organizare* la nivelul instituției, constituind un suport al deciziilor ce pot fundamenta strategii la nivel local/regional.

## Model de intervenție în familii sărace <sup>1</sup>

**Carmen Marcela Ciornei, șef serviciu Protecție Socială, Direcția de Asistență Socială și Medicală, Cluj-Napoca.**

Serviciile sociale de stat de la nivelul unităților administrativ teritoriale (mai exact serviciile din aparatul de specialitate al primarului sau serviciile organizate în subordinea consiliilor locale) au două funcții majore: să aplice legislația existentă (cea referitoare la beneficiile sociale, la protecția drepturilor persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, etc) și, după evaluarea nevoilor comunității, să asigure dezvoltarea unor servicii care să răspundă nevoilor identificate.

Legile adoptate dar și modificările legislative din sistemul de protecție socială apărute de-a lungul timpului au avut ca obiectiv asumat combaterea sărăciei și prevenirea riscului excluziunii sociale. Realizarea acestui obiectiv ar fi necesitat un angrenaj instituțional eficient care să presupună nu doar acordare de suport financiar, ci să se adreseze și problemelor care țin de alte aspecte cum ar fi etichetarea familiilor sărace sau deficitul de resurse educaționale, să fi răspuns nevoilor de locuire sau a celor ce țin de participare civică. Asigurarea unui venit minim a însemnat în majoritatea covârșitoare a cazurilor că familiile beneficiare au rămas sărace, dependente de „ajutor de la stat” și cu un tipar de precaritate ce s-a perpetuat intergenerațional.

Literatura de specialitate arată că dacă intervenția în familiile sărace se rezumă doar la acordarea unor beneficii, indiferent cât de consistente ar fi beneficiile (și în condițiile în care ceea ce permite legea ar fi cu adevărat un venit de subzistență), ieșirea din sărăcie nu este posibilă. Sărăcia (fie că vorbim de o diminuare a veniturilor/ pierdere a resurselor pentru un interval de timp scurt, de exemplu, de pierderea locului de muncă de către o persoană motivată să muncească, fie că vorbim de persoanele afectate de precaritate de durată) este generatoare de **vulnerabilitate socială**.

Ca și răspuns la aceste provocări am implementat un model de intervenție în familii sărace care înseamnă printre altele și o abordare multidimensională a cauzelor sărăciei. Familiile care solicită beneficii sociale (venit minim garantat) sunt evaluate socio-psiho-economic iar intervenția, după caz, înseamnă: acordare de suport financiar (conform legii dar și în funcție de politici publice locale, ex ajutor financiar de urgență); lucru cu adulții din familii (integrare profesională a adulților apti de muncă din familiile aflate în dificultate, accesare de cursuri de formare profesională, deloc în ultimul rând, mediere profesională); lucru cu copiii din familii (intervenție timpurie, educație formală, educație nonformală, orientare școlar-profesională); sănătate (asistență medicală primară, campanii prevenție, advocacy); locuire (strategie locală privind locuirea, îmbunătățire a condițiilor de locuit a familiilor din zonele sărace - așa numitele „pungi de sărăcie”; participare civică (implicare a beneficiarilor în acțiuni derulate de comunitate, cu sprijinul asociațiilor care intervin în zone sărace).

<sup>1</sup> Este un model de intervenție aplicat în Direcția de Asistență Socială și Medicală, Serviciul Protecție Socială, prin intermediul Centrului de Incluziune Socială, începând cu anul 2013. Implementarea acestui model a însemnat reinserția profesională a peste 100 adulți apti de muncă, proveniți din familii beneficiare de venit minim garantat. Buna practică a fost apreciată și la nivel național (Premiul I cu prilejul conferinței organizate de Agenția Națională a Funcționarilor Publici „Inovație și calitate în sectorul public”, ediția a IX -a, 20 octombrie 2016, secțiunea incluziunea socială, baza unei societăți democratice )

<sup>2</sup> Pentru mai multe date despre această temă: <http://www.editura.ubbcluj.ro/www/ro/ebook2.php?id=2072>

## *Instrumente IT în domeniul Asistenței Sociale*

*Cornelia Raț,  
șef serviciu beneficii de asistență socială*

Trăim într-o lume modernă a calculatoarelor, informațiilor on-line și a lipsei de timp.

DAS (în trecut SPAS) are birouri multe, angajați, calculatoare. De ce? Deservesc diverse nevoi ale populației municipiului Baia Mare. Nu voi intra în amănunte legislative pentru că sunt multe și stufoase.

Pe scurt, de când ne naștem până la moarte, avem drepturi și nevoi, că o ducem bine sau avem probleme financiare, de sănătate apelăm la autorități, în cazul nostru la Direcția de Asistență Socială.

Așa a ajuns DAS să folosească o inteligență artificială în sprijinul inteligenței umane.

Așa am ajuns să folosim ASISOC și CID. Programe informatice complexe care ne ajută la înregistrarea, monitorizarea și rezolvarea cu celeritate a problemelor și solicitărilor populației.

Statistici, situații centralizatoare, situații punctuale ale persoanelor/famiiliilor, comunităților sunt acum.... la un click distanță!

Dacă aș intra în amănunte, aș scrie un roman. Romanul poveștii de lungă dar fructuoasă colaborare cu INDECOSOFT ca firmă, cu oamenii din firmă, colegii noștri.

Mai avem de muncit, de întrebat, de completat la aceasta activitate complexă, grea dar frumoasă și mai ales utilă.

# Importanța serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice

## BIROUL COORDONARE SERVICII DE GAZDUIRE PERSOANE ADULTE

**Director executiv,  
Nicoleta Mihaela Oancea**

**Întocmit:  
Mihalcea Lacramioara, șef birou**

Conform *Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice pentru perioada 2015-2020*, comparativ cu alte țări membre ale UE, în România necesitățile și cererea de servicii sociale nu sunt acoperite complet, o mare proporție din populație aflându-se în situații de dependență. Pe viitor, se preconizează că va crește și mai mult cererea de servicii de îngrijire de lungă durată, ceea ce va necesita alocarea de resurse importante pentru a furniza acestui sector resursele necesare (finanțare, capital uman și infrastructură).

Din acest motiv, furnizarea de îngrijire de lungă durată revine familiilor și aparținătorilor persoanei cu nevoi de îngrijire, care ar putea beneficia de asistență și din partea sistemului formal de îngrijire.

Preocupările Guvernului, ca și principal inițiator al politicilor sociale și promotor al drepturilor sociale, au vizat schimbări de mentalitate și de abordare a sistemului.

Astfel, conform art.3 alin. (1) din Legea nr.292/2011, *Legea asistenței sociale* „responsabilitatea privind dezvoltarea propriilor capacități de integrare socială și implicarea activă în soluționarea situațiilor de dificultate revine fiecărei persoane, precum și familiei acesteia, autoritățile statului intervenind prin crearea de oportunități egale și **numai în subsidiar** prin acodarea de beneficii de asistență socială și servicii sociale adecvate”. În susținerea acestui principiu trebuie să amintim și prevederile Codului Civil care statuează obligația de întreținere în sarcina membrilor familiei.

Conform Hotărârii nr. 566/2015 *privind aprobarea Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice pentru perioada 2015-2020, a Planului operațional de acțiuni pentru perioada 2016-2020, precum și a Mecanismului de monitorizare și evaluare integrată a acestora*, principiul menținerii persoanei vârstnice în mediul său de viață, presupune faptul că centrul rezidențial este alternativă la îngrijirea la domiciliu și nu invers, îngrijirea persoanelor vârstnice în cămine reprezentând o măsură de asistență socială care poate fi dispusă cu

**titlu de excepție** (Legea nr.17/2000 *privind asistența socială a persoanelor vârstnice*, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

În sprijinul acestui principiu, actul normativ menționat mai sus, prevede că îngrijirea la domiciliu, poate fi îngrijire la domiciliu cu îngrijitori formali- persoană calificată și îngrijire la domiciliu cu îngrijitori informal- persoana necalificată, membru al familiei, rudă etc.

În ultimii ani, s-a remarcat o creștere substanțială a numărului de persoane vârstnice dependente care ajung în atenția instituțiilor de asistență socială și care nu doresc să fie instituționalizate. În acest context, îngrijirea la domiciliu a persoanei vârstnice aflată în situație de dependență sociomedicală este de maximă necesitate. Cu atât mai mult cu cât vârstnicii dezvoltă un atașament deosebit față de noțiunea de “acasă”, traumele instituționalizării putând să-și pună pună amprenta permanent asupra psihicului acestora.

În acest context familia trebuie să își asume cu prioritate îngrijirea vârstnicului la domiciliu, autoritățile locale având responsabilitatea de a încuraja și a susține la rândul lor, îngrijirea la domiciliu prin îngrijitori formali.



## Conflictele. Elemente în rezolvarea conflictelor

**Conf. Dr. Cristina Baciu**  
**Universitatea Babeș-Bolyai**

Percepțiile, valorile și nevoile diferite ale persoanelor pot genera și întreține conflicte, însă, capacitatea de a le aborda în mod constructiv contribuie la menținerea stării de sănătate mintală a indivizilor și are efecte pozitive asupra societății în ansamblul ei (Shapiro, 1998).

Un conflict poate să apară în situația în care două sau mai multe părți percep că au valori, priorități, scopuri incompatibile, diferite. Această accepțiune a termenului presupune existența unei evaluări subiective a stării de fapt. Putem considera conflictele fie ca stări anormale care au un profund caracter disfuncțional, fie ca aspecte firești în relațiile interumane, ca urmare a ciocnirii de idei și interese.

Putem defini conflictul ca o diferență, adică un dezacord între idei, principii sau oameni (conflictul interpersonal). De asemenea, conflict înseamnă o neînțelegere, ciocnire de interese, dezacord, antagonism; ceartă, diferend, discuție (violentă) (DEX, 1984:184).

Ca și elemente adiționale în definirea conflictului putem considera cele amintite mai jos.

Conflictul poate fi considerat un proces care începe când o parte percepe faptul că partea cealaltă a afectat negativ sau este pe cale să afecteze negativ ceva ce are o anumită valoare pentru prima parte (Stephen P. Robbins conform Pruitt și Rubin, 1986).

Conflictul poate fi văzut ca o divergență de interese percepută, credința că aspirațiile curente ale părților nu pot fi atinse simultan (Pruitt și Rubin, 1986:4).

Nu toate conflictele presupun, însă, o incompatibilitate de scopuri. Acestea pot să apară între părți care urmăresc același obiectiv sau între părți care au interese foarte diferite (Medierea și negocierea disputelor și conflictelor în administrația publică, 2014). Putem considera conflictul în comunicare inevitabil? Este întotdeauna conflictul cauza directă a limitării comunicării sau doar un element inerent acesteia?

Tendința firească este aceea spre o comunicare care să nu fie limitată de apariția conflictelor. Se poate considera, însă, că o comunicare total lipsită de potențial conflictual este neautentică și, respectiv, ineficientă.

Pentru o definire mai completă a ceea ce înseamnă un conflict trebuie luat în considerare și un alt aspect - conștientizarea existenței conflictului. Altfel spus, dacă un conflict există sau nu, este o problemă de percepție, respectiv reprezintă o interpretare subiectivă a stării de fapt.

Caracteristici pe care le poate imbrăca un conflict:

- Normal, cu alte cuvinte, nici bun nici rău
- Stresant, perceput de părți ca fiind neplăcut
- Un proces, mai degrabă, decât un moment anume în timp
- Arareori legat strict de un aspect punctual
- Nu e necesar ca acesta să aibă/să presupună o tabără a învingătorilor și una a

învinșilor

- O ocazie de schimbare în bine/ de progres

Leigh Thompson (2000) oferă un model al conflictelor în funcție de impactul între ceea ce el numește "starea obiectivă" și percepțiile subiective ale părților aflate în conflict. Din această perspectivă conflictul poate fi unul real (conflictul există și persoanele îl percep ca atare), latent

(există dar nu este perceput de către părți), fals (nu există dar este perceput) sau inexistent (nu există și nici nu e perceput).

Tabel 1. Un model al conflictelor

	<b>STAREA OBIECTIVĂ</b>	
<b>PERSPECTIVA SUBIECTIVĂ</b>	<b>CONFLICT</b>	<b>FĂRĂ CONFLICT</b>
	<b>CONFLICT</b> Conflict real	<b>Conflict fals</b>
	<b>FĂRĂ CONFLICT</b> Conflict latent	<b>Lipsa conflictului</b>

Conflict latent Lipsa conflictului(după Thompson, 2000)

Dintre perspectivele de abordare a conflictelor amintim: perspectiva tradițională, perspectiva relațiilor interumane și perspectiva interacționistă. Perspectiva tradițională vede toate conflictele ca fiind potențial negative, fiind asociate cu termeni precum violență, iraționalitate, distrugere etc. Perspectiva relațiilor interumane consideră că într-o colectivitate umană trebuie să acceptăm conflictele ca fiind absolut normale, iar rezolvarea lor trebuie să fie un proces de grup, deoarece orice grup uman cuprinde membri cu personalități diferite, motivații diferite, cu un potențial de muncă și creație care variază în limite foarte largi. Perspectiva interacționistă, la polul opus celei tradiționale, încurajează conflictul, pornind de la ipoteza că un grup armonios și cooperant riscă să devină static, apatic, și să nu răspundă nevoii de schimbare, inovație; încurajează liderii de grup să mențină un nivel al conflictului în organizație suficient cât să păstreze dinamismul, creativitatea și autocritica grupului, încurajând competiția.

Accentuând potențialul pe care poate să îl aibă, Cornelius și Faire afirmă următoarele despre un conflict: “Conflictul poate să fie pozitiv sau negativ, constructiv sau distructiv în funcție de ceea ce facem noi din el” (Cornelius și Faire, 1996).

Ca și surse ale conflictelor putem aminti: *condițiile anterioare conflictului* (ex.: sărăcia resurselor în realizarea unei sarcini poate produce conflicte în cadrul unei echipe de lucru), *stările afective care pot facilita apariția acestuia* (stres, tensiune, anxietate, ostilitate), *stilurile cognitive diferite* ale indivizilor ce interacționează în realizarea unor sarcini, existența “*comportamentului conflictual*” (ex.: comportament agresiv cumulat cu centrarea pe propriul ego etc.).

După Ana Stoica-Constantin, în volumul *Conflictul interpersonal. Prevenire, rezolvare și diminuarea efectelor* (2004), ar exista 11 surse ale conflictului:

1. diferențele și incompatibilitățile dintre persoane (trăsături de personalitate, opinii, atitudini, preferințe etc.)
2. nevoile și interesele umane (trebuițe fiziologice vitale, de integrare socială/apartenență și dragoste, apreciere și stimă, autorealizare etc.)
3. comunicare precară, necorespunzătoare sau lipsa comunicării
4. lezarea stimei de sine prin contestare, minimalizare sau critică, constrângerea de a acționa împotriva voinței proprii etc.
5. conflictul de valori
6. conflictul normativ
7. comportamente neadecvate (negative - antisociale, pozitive dar atipice - nepotrivite contextului social)



Locuințe inteligente

Achetă la fața locului

Venitul minim de incluziune

Integrare



16

eSănătate

Serviciu de inserție

Protecția persoanelor vârstnice

Ajutoare de încălzire

Maternitate



8. agresivitatea

9. absența competențelor sociale (de ex. Acea de a oferi recompense, gratificații, sprijin, empatie etc.)

10. structura sau cadrul extern în care se desfășoară o interacțiune (ex. constrângeri de timp, proximitatea persoanelor aflate într-o dispută etc.)

11. alte cauze (ex. statutul, puterea, prestigiul etc.)

În volumul *Managementul conflictului* (M.E.C., 2001) sunt propuse 6 surse ale conflictelor, și anume:

1. nevoile fundamentale

2. valori diferite

3. percepții diferite

4. interese diferite

5. resurse limitate

6. nevoi psihologice (alterarea lor poate genera conflicte interioare și interumane).

Dintre criteriile de clasificare a conflictelor putem aminti *criteriul localizării*: interne - externe/ intrapersonale și interpersonale, precum și *criteriul nivelului*: disconfortul (cea mai ușoară formă - individul are senzația vagă că ceva nu e în ordine), incidentul (conflict neprevăzut dar nu devastator), neînțelegerea (discrepanța între sensul transmis în comunicare și cel recepționat), tensiunea (nivel mai intens al conflictului decât disconfortul când are loc schimbarea atitudinii și comportamentului), criza (manifestarea cea mai evidentă a conflictului; poate fi însoțit de violență verbală sau fizică); *criteriul duratei*: conflict de termen scurt, conflict de termen lung; *criteriul efectelor generale*: conflicte distructive, conflicte constructive.

Putem enumera următoarele etape ale conflictelor: dezacordul, confruntarea, escaladarea, dezamorsarea și rezolvarea. O prezentare mai detaliată poate conține următoarele faze ale conflictului:

- apariția este faza în care un conflict iese din starea de latență și devine unul manifest
- creșterea are loc atunci când părțile își intensifică acțiunile de urmărire a scopurilor proprii; aceasta poate presupune acțiuni ostile îndreptate către partea adversă
- polarizarea are loc atunci când toate aspectele relațiilor dintre părți încep să se destrame, comunicarea devine încordată, problema este polarizată de tipul taberelor adverse, “noi și ei”, “bine și rău”, “corect și incorect” etc.
- lărgirea are loc atunci când părțile încearcă și găsesc suport dinafară pentru susținerea poziției proprii în conflict, conducând la creșterea numărului celor aflați în conflict
- antrenarea presupune că în ultimele faze ale unui conflict părțile sunt cuprinse, absorbite în și de conflict, așa fel încât acțiunile lor amplifică doar problema; în această etapă este aproape inacceptabilă, pentru părțile implicate, recunoașterea unei greșeli evident costisitoare, apare mai intensă dorința de revanșă, de câștig “cu orice preț” iar conflictul continuă în ciuda pierderilor uriașe
- descreșterea are loc atunci când părțile, uneori cu implicarea unei terțe părți, acționează în sensul încetării comportamentului aberant
- eliberarea este faza în care părțile sunt angajate într-un proces destinat reducerii, rezolvării, încheierii conflictului (Medierea și negocierea disputelor și conflictelor în administrația publică, 2014).

Pași în rezolvarea conflictelor ar putea fi considerați următorii: înțelegerea conflictului, crearea unei atmosfere pozitive, înțelegere reciprocă/deschidere spre punctul celuilalt de vedere și, în final, rezolvarea problemei.

Rezolvarea conflictelor presupune definirea conflictului (sunt ascultate ambele părți, se definește problema), analiza structurală, analiza de fapte, idei, actori, nevoi, interese, sentimente, frrefe



modalități de soluționare propuse de părți, alegerea celei mai bune soluții, proiectarea acțiunii, desfășurarea ei și evaluarea rezultatului. Observăm că acești pași coincid, în linii generale, cu ceea ce presupune parcurgerea etapelor în rezolvarea de probleme în general, respectiv: definirea problemei, cercetarea istoricului problemei, găsirea de soluții alternative, evaluarea avantajelor și a dezavantajelor fiecărei alternative enunțate, alegerea soluției celei mai potrivite, planificarea aplicării soluției alese și evaluarea (Baciu, 2008).

Ca și abordări concrete, în situații conflictuale, putem aminti evitarea, adaptarea/acomodarea, competiția, compromisul și colaborarea (Thomas și Kilmann, 2015).



Figura 1. Modalități de abordare a conflictelor

În cazul evitării, considerăm strategia adecvată când problema este una lipsită de importanță, când este necesară o perioadă de detensionare/detașare, când momentul nu este potrivit pentru o altă potențială abordare. Abordarea este inadecvată în situația în care problema este una importantă iar conflictul nu va dispărea ci dimpotrivă, se va accentua în timp,

Adaptarea poate fi considerate adecvată în situația în care menținerea relației este mai importantă decât miza conflictului sau când problema este mai importantă pentru cealaltă parte decât pentru persoana care utilizează această strategie. Abordarea este, însă, inadecvată când problema este importantă pentru persoana în cauză, când tindem să acceptăm situația deși ceilalți implicați sunt gata să se confrunte cu problema/diferența de opinii.

Competiția este potrivită când decizia ce trebuie luată este urgentă (când nu avem timp pentru consens), când suntem de acord că puterea este a poziției de autoritate, când trebuie luate decizii nepopulare. Competiția poate fi nepotrivită atunci când cei care pierd sunt mereu cei lipsiți de putere, când e vorba de situații delicate (încărcate emoțional) sau când deciziile nu sunt urgente.

Compromisul poate fi utilizat ca strategie, în rezolvarea conflictelor, dacă decizia este urgentă sau când ambele părți doresc mai degrabă stingerea conflictului decât o rezoluție de tip câștig/pierdere. În cazul compromisului, este inadecvată folosirea acestuia când situația este de urgență maximă sau când puterea părților este dezechilibrată ori sunt la mijloc multe aspect asupra cărora trebuie hotărât.

Colaborarea reprezintă strategia care poate fi utilizată atunci când este vorba despre decizii importante, când nu este o urgență ori când alte modalități rezolutive au eșuat, și nu este indicată când este vorba despre o problemă minoră pentru toți cei implicați ori lipsesc timpul, angajamentul pentru rezolvarea situației/implicarea și abilitățile rezolutive ale celor vizați de problemă.

Cea mai bună strategie rezolutivă este considerată cea care este adecvată tipului de conflict ce trebuie, la acel moment, rezolvat în funcție de resursele umane și de altă natură pe care le avem la dispoziție.

## Bibliografie

- Baciu, A., C. (2008). *Modele de intervenție în comunitate*, Presa Universitară Clujeană, Cluj
- Cornelius, H., Faire, S. (1996). *Știința rezolvării conflictelor*, Editura Știință și tehnică, București
- Pruitt, D., G., Rubin, J., Z. (1986). *Social conflict. Escalation, Stalemate and Settlement*, Random House, New York
- Shapiro, D. (1998). *Conflictul și comunicarea: Un ghid prin labirintul artei de a face față conflictelor*, Editura ARC
- Stoica-Constantin, Ana (2004). *Conflictul interpersonal. Prevenire, rezolvare și diminuarea efectelor*, Editura Polirom
- Thompson, L. (2000). *The Mind and Heart of the Negotiator*, Englewood Cliff, New Jersey. Prentice Hall
- [Thomas, K. W., Kilmann, R. H. \(1974\) The Thomas-Kilmann Conflict Mode Instrument](#), Mountain View, CA: CPP, Inc.
- Thomas, K. W., Kilmann, R. H. (2015) *An Overview of the Thomas-Kilmann Conflict Mode Instrument (TKI)*, <http://www.kilmanndiagnostics.com/overview-thomas-kilmann-conflict-mode-instrument-tki>, descărcat la data de 30.10.2018
- \*\*\* (2014). *Medierea și negocierea disputelor și conflictelor în administrația publică*, Editor Consiliul Județean Dâmbovița, <https://docplayer.net/32789476-Medierea-si-negocierea-disputelor-si-conflictelor-in-administratia-publica.html>, descărcat la data de 21.10.2018
- \*\*\* (1984) *Dicționarul explicativ al limbii române*, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, Editura Academiei Române, 1984, p.184
- \*\*\* (2001). *Ghidul pentru formatori și cadre didactice - Managementul conflictului*, Editat de M.E.C

## Devianță și control social

Conf. univ. dr. Müller-Fabian Andrea  
Universitatea Babeș-Bolyai

Majoritatea oamenilor se adaptează permanent la numeroasele reguli ale vieții cotidiene. Pentru a putea trăi în cadrul unei comunități, trebuie să ne integrăm în comunitatea respectivă; acțiunile noastre trebuie să fie conforme normelor comunității respective.

Indiferent de ceea ce dorim să obținem, acestea le putem obține numai atunci când conlucrăm cu cei din jurul nostru. Trebuie să ne ocupăm locul nostru în comunitatea complexă și organizată, în instituții, în familie, în partidele politice, în școli, în biserică, deoarece numai astfel putem fi membrii activi și apreciați ai societății (Cohen, 1966).

Într-o viață socială organizată, prima lege de bază este aceea că e nevoie de înțelegeri între membrii societății respective. Aceste înțelegeri se vor prezenta ca cerințe sociale (Müller-Fabian, 2007, 2015).

În lipsa regulilor de comportament, relațiile, chiar și în interiorul familiei, ar fi imposibile, ar lipsi acele orientări care conturează limitele admise ale comportamentului, ceea ce este voie, respectiv ceea ce deja depășește limitele admise ale comportamentului. Dacă nu ar exista aceste reguli, realizarea legăturilor sociale ar reprezenta probleme serioase, deoarece niciodată nu am ști cum va reacționa celălalt individ (Sagarin, 1975).

La nivel macrosocial, în societățile moderne, statul este principalul „organism”, care ne supune la o serie de reguli, prin puterea legilor.

Legile nu sunt neutre, nu sunt imparțiale, deoarece au tendința de a favoriza un anumit grup, interesele unui grup, promovând valori considerate importante pentru un anumit grup. Aceste aspecte atrag după sine ideea devianței (Adler, *et al*, 2000).

În fiecare societate, comportamentul unor indivizi în anumite situații depășește regulile acesteia. Regulile se referă la ceea ce este admisibil, respectiv ceea ce nu este admisibil. Ceea ce unii indivizi fac în mod real, de multe ori este opus față de ceea ce este considerat admisibil din punct de vedere uman, din perspectiva bunului simț. Prin urmare, se poate aprecia că viața socială se caracterizează nu numai prin conformitate, dar și prin devianță.

Devianța este comportamentul considerat inadmisibil de către un număr însemnat de indivizi, comportamentul care depășește limita toleranței. Comportamentul deviant este apreciat negativ

și declanșează reacții adverse.

„Devianța poate fi definită ca nerespectarea acelor norme sau sisteme normative, pe care cea mai mare parte a comunității sau societății le acceptă” (Giddens, 1995, pg.138).

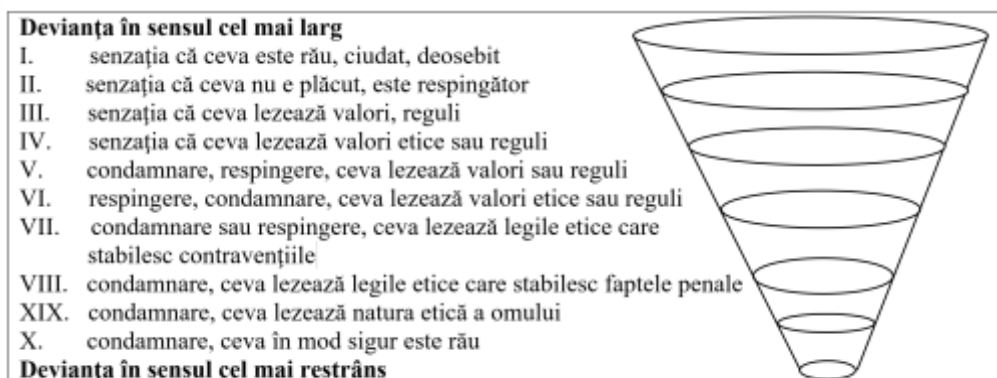
„Expresia de devianță este utilizată de criminaliști pentru descrierea aceluși comportament care lezează normele sociale, înțelegând aici și regulile legislative” (Adler et al, 2000, pg.33).

Devianța poate să refere la încălcarea normelor sociale în legătură cu modalități de acțiune legate de viața de zi cu zi. Cazurile mai severe ale comportamentului deviant sunt cele contra normelor legislative, de exemplu înstrăinarea avutului cuiva.

Conform tipologiei lui Hagen (1994) actele deviante pot fi împărțite în patru categorii în funcție de pericolul perceput. Astfel în categoria ”infracțiuni consensuale” intră cele mai severe acte deviante asupra cărora există un acord aproape unanim din partea publicului. Cea de a doua categorie este ”infracțiuni de conflict” se referă la comportamente cum ar fi prostituția sau consumul de marijuana, acte care deși pot fi ilegale, există un dezacord public legat de gravitatea fenomenului. **În categoria ”abateri sociale” intră comportamente datorate unor boli mentale sau adicții, care nu sunt ilegale dar sunt percepute ca fiind grave sau periculoase și necesită intervenție specializată, instituțională.** Ultima categorie ”diversiuni sociale” cuprinde comportamente cum ar fi skateboardingul, practicarea activității de parkour, purtarea pe stradă a colanților foarte strânși, sau folosirea piercingului facial, etc. Aceste comportamente încalcă normele în mod provocator dar în general sunt privite ca fiind neplăcute, dezgustătoare și periculoase sau pentru câțiva pot fi ”cool”.

Douglas și Waksler (1982) au reprezentat diferitele variante ale devianței sub formă de pâlnie. Pâlnia este alcătuită din definiții ale devianței, considerate în limitele cele mai largi („senzația că ceva este rău, neobișnuit, ciudat”) până la limitele cele mai înguste („condamnare, - ceva în mod absolut sigur este rău”). Undeva între aceste două extreme comportamentul deviant se transformă în comportament delinvent.

**Fig. 1. Pâlnia devianței**



(Sursă: Douglas, J.D., Waksler, F.C. (1982): *The Sociology of Deviance*. Boston: Little, Brown, pg.11.)

În lipsa regulilor sociale, relațiile interpersonale ar întâmpina anumite probleme, pe când așteptările comunității ar deveni de neînțeles. Societățile tind deci să se asigure că membrii lor respectă regulamentul de bază, prin controlul social exercitat asupra acestora.

Teoreticienii controlului social (Reckless, 1961; Matza, 1960; Hirschi, 1969) sunt de părere că acesta funcționează în favoarea celor de la putere, punând în situații nefavorabile pe ceilalți. Ei afirmă că nu există o predestinare socială neutră și își propun să descopere modul cum structurile instituționale împart în mod inegal valorile și greutățile vieții sociale, indivizii își însușesc modalități de gândire, de simț și de activitate a culturii lor proprii. Pentru copii și tineri adaptarea este, în primul rând, rezultatul controlului extern. Pe măsură ce cresc, devine important autocontrolul.

Problema socializării se ocupă pe larg de modul în care treptat, are loc interiorizarea normelor sociale, a regulilor dominante.

Prin conformare la normele de grup, acesta devine al nostru, regulile lui vor fi regulile noastre. Astfel, controlul social devine autocontrol. Instituțiile societății formează inclusiv experiența noastră. Fără să conștientizăm, ne construim realitatea noastră proprie conform cerințelor societății. Se întâmplă astfel atâta timp cât suntem închiși în mediul social reprezentat de cultura noastră și astfel trăim într-o lume destul de limitată. Suntem legați de cultură în așa măsură, încât de multe ori nici nu ne gândim la posibilitățile standardelor alternative existente.

În concluzie, se poate spune că ne adaptăm la regulile societății nu numai pentru a nu fi sancționați de către aceasta, ci și datorită faptului că dispunem de norme etice proprii. Socializarea înseamnă însușirea, interiorizarea regulilor, ordinelor externe. Cei care încalcă regulile sunt de regulă sancționați prin vot de blam, împotrivire, exil sau chiar prin condamnare privativă de libertate, pe când cei ce se conformează sunt lăudați, popularizați, respectați. Astfel, rapid ne dăm seama că neconformarea determină inconveniențe, nu este util, pe când conformarea aduce avantaje (Müller-Fabian, 2015).

Nu orice comportament are un scop sau un beneficiu. Această expresie este adevărată și pentru devianță. Simțul comun înțelege prin devianță ceva rău, o problemă socială. Această optică nu este surprinzătoare în situațiile în care observăm consecințele negative, groaznice ale devianțelor, denumite de sociologi disfuncții sociale.

Aparent, majoritatea societăților suportă devianțe multiple fără consecințe deosebite. Devianța persistentă sau extinsă poate însă înrăutăți sau chiar submina viața socială organizată. Organizarea socială, instituționalizarea constau în conlucrarea mai multor persoane. Când unii indivizi nu-și fac datoria în timp util, conform așteptărilor, viața instituționalizată este în pericol.

Viața socială ne cere să avem încredere unii în alții, în faptul că și alții „joacă” conform regulilor. Prin faptul că ne-am afiliat unui anumit grup, obținem siguranță și astfel investim în viitor. Procedăm

astfel în speranța că și alții fac la fel. Dacă însă alții nu apreciază încrederea noastră, mai mult, eventual ne și trădează, trăim acest incident ca un eșec al propriilor noastre eforturi, eforturi care sunt de prisos, existând posibilitatea ca de acum încolo și noi să ne sustragem regulilor (*Ibidem*, 2015).

Spre deosebire de cele de mai sus, devianța are și consecințe pozitive, integrative. Acestea sunt denumite de către sociologi funcții ale devianței (Coster, 1962).

După Sagarin (1980) o consecință pozitivă a devianței este aceea că favorizează adaptarea la normele societății a acelor persoane care nu au pășit pe căile devianței. Excluderea devianților face ca cei rămași să fie mai uniți și perseverenți.

Prin faptul că ne desolidarizăm, ne delimităm de cei care se comportă deviant față de normele sociale, mulți oameni reanalizează comportamentul propriu, eventualele consecințe ale acestuia, ceea ce crește posibilitatea instalării unei societăți care va fi alcătuită din indivizi ce respectă regulile ideologice și comportamentale ale societății.

O altă consecință a devianței este apariția și funcționarea așa-numitelor legi nescrise ale societății. În toate situațiile în care oamenii consideră anumite comportamente ca fiind deviate, de fapt fac o comparație față de o lege, o regulă a comportamentului respectiv. Această reacție arată în mod clar, care dintre comportamente nu sunt admise în cadrul unei comunități. Un lucru interesant în aceste activități este faptul că atrag după sine o importantă popularitate.

Mai de mult, pedepsirea celor „răi” s-a făcut în mod public, în piețele publice, în fața tuturor, azi aceleași efecte sunt atinse prin procesele penale ale crimelor și prin mediatizarea acestora (Erikson, 1962).

Asemenea mediatizări sunt necesare, pe de o parte, pentru a satisface setea de adevăr a marelui public, după cum arată mulți cercetători (Adler, *et al.*, 2000); pe de altă parte, aceasta este o modalitate de înștiințare despre normele societății. Astfel se învață ce înseamnă regulile societății și până unde se pot ele extinde.

Un alt efect pozitiv constă în faptul că orientând atenția spre devianță, comunitatea se întărește, intervenind situația când un dușman comun declanșează reacții comune și întărește simțul solidarității.

Micile frecusuri și dușmăni în cadrul grupului reflectă limitele acestuia și relațiile dintre membrii grupului. În mod asemănător, campaniile împotriva criminalilor, perversilor adună, consolidează legătura între cei „buni”.

Ca o altă consecință pozitivă, putem aminti faptul că devianța este catalizatorul schimbărilor. În toate situațiile, când o regulă este pusă sub semnul întrebării sau este încălcată, aceste fapte sunt ca niște semne de atenționare asupra tulburărilor funcționale ale societății.

De exemplu, rata înaltă a tâlhăriilor nu-i va îndemna pe politicieni să legalizeze tâlhăria și nici să facă redistribuirea valorilor societății, dar poate atrage după sine recunoașterea că sunt prea mulți

oameni săraci, flămânzi, nevoiași, în consecință relațiile puterii se pun sub semnul întrebării.

O asemenea devianță este mediatizată de multe ori, pentru ca o problemă să devină de importanță socială, astfel încât să se caute ameliorări și rezolvări ale ei.

De asemenea, trebuie să recunoaștem că reacțiile deviante, modul de existență deviantă înseamnă de fapt un mod alternativ de existență. Tot atunci, devianța atrage atenția asupra reevaluării regulilor vechi, orientând spre un model nou.

### Bibliografie

Adler, F., Mueller, G.O.W., Laufer, W.S. 2000. *Krimonológia*. Budapest: Osiris

Coster, L. A. 1962. Some functions of deviant behaviour and normative flexibility. In: *American Journal of Sociology*. 68, pg. 172-181

Cohen, A. K. 1966. *Deviance and control*. Englewood Cliffs, New York: Prentice-Hall.

Douglas, J.D., Waksler, F.C. 1982. *The Sociology of Deviance*. Boston: Little, Brown.

Giddens, A. (1995): *Szociológia*. Budapest: Osiris, pg.87-113, pg. 137-175

Erikson, Kai T. 1962. Notes on the sociology of deviance. In: *Social Problems*, 9, pg.307-314.

Hagen, J. 1994. *Crime and Disrepute*. Thousand Oaks, CA: Pine Forge Press.

Hirschi, T. 196). *Causes of delinquency*. Berkeley, CA: University of California Press.

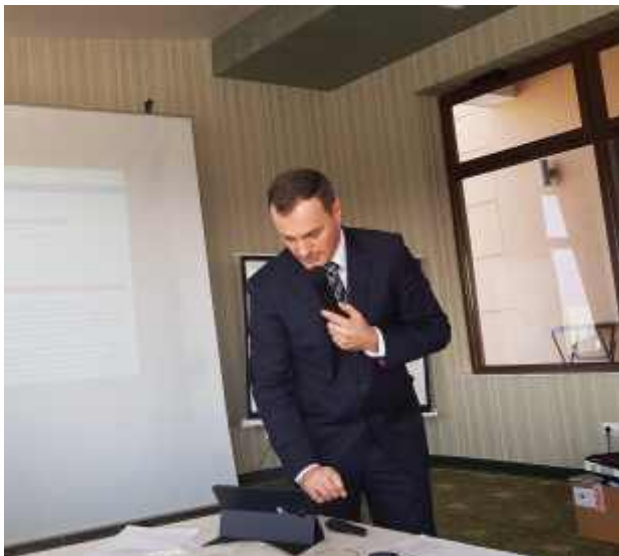
Matza, D. 1960. *Becoming Deviant*. New York: Prentice-Hall.

Müller-Fabian, A. 2015. *Delincvența juvenilă în România după 1989, Ediția II-a*, Cluj-Napoca:

ACCENT.

Reckless, W. C. 1961. *The crime problem* (3rd ed.). New York: Appleton Century Crofts.

Sagarin, E. 1980. Taboo Subjects and Taboo Viewpoints in Criminology. In: *Taboos in Criminology*. Beverly Hills, Calif.: Sage, pg. 8-9



ISSN 2602-0696



Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Competitivitate 2014-2020  
Editorul materialului: SC Maestro Tip SRL  
Data publicării: 20.11.2018  
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României